

© dr inż. Zygmunt Ryznar - Tabela Faktów: Spory-procesy v.01.

ŚWIATOWE KALENDARIUM SPORÓW I PROCESÓW SĄDOWYCH W IT
worldwide timelines of computer industry- trials

Data	Wyszczególnienie
	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1945-50 <u>John Mauchly</u> <u>posadza</u> <u>Johna von Neumanna</u> o bezprawne ujawnienie jego idei w raportach wytyczających zarys architektury komputerów. Neumann nie przywiązywał większej wagi do praw autorskich, traktując osiągnięcia naukowe jako wspólne dobro lub dzieło zbiorowe o licencji public domain, skoro projekt był finansowany przez rząd amerykański. Natomiast panowie Eckert i Mauchly jeszcze pracując nad ENIACiem weszli w spór ze swoim Uniwersytetem (Pensylvania Univ.) o wyłączność praw patentowych, związanych z konstrukcją tego komputera. Spór zakończył się przerwaniem z ich strony prac nad całkowicie binarnym komputerem EDVAC, odejściem z uniwersytetu i założeniem własnej firmy EMCC. Ponadto zarzucali Neumannowi, że w swoich raportach wykorzystywał ich dorobek naukowy. 2. 1956-1996 W 1956 r. <u>IBM</u> <u>oskarżony</u> <u>został</u> <u>przez</u> <u>rząd</u> <u>amerykański</u> o działania monopolistyczne na rynku maszyn licząco-analitycznych (szczególnie tabulatorów). W 1996 roku po 40 latach sprawa została zakończona (decision to terminate a 40-year-old antitrust regulation of IBM). 3. 1971-1973 Eckert i Mauchly w końcu zdobyli prawa patentowe, ale historia – za pośrednictwem <u>Johna Atanasoffa</u> (twórcy w 1942 roku komputera ABC –Atanasoff Berry Computer) rozliczyła właściwie kwestie ich pierwszeństwa. Ignorowany przez nich wynalazca wytoczył za pośrednictwem Honeywell w 1971 roku proces o prawa autorskie (Atanasoff był głównym świadkiem oskarżenia w sprawie Honeywell przeciwko Sperry Rand - chodziło o duże pieniądze z tytułu praw patentowych) i po 2 latach procesowania się uzyskał pełną satysfakcję – patenty związane z ENIACiem zostały uznane za nieważne a Atanasoff uznany został za wynalazcę pierwszego elektronicznego cyfrowego komputera. [USA] 4. 1988 - 1997 Firma <u>Apple</u> miała znaczne zasługi w tworzeniu podstaw komputerów osobistych i twierdziła, że wprowadziła w 1984 roku po raz pierwszy <u>GUI</u> (graphical user interface), uwalniając użytkowników od ubogiej komunikacji znakowej znanej z DOSa. Osiągnięcie to było w 1988 roku przedmiotem sporu z Microsoftem a proces trwał aż do 1997 roku i zakończył się niczym (żadna ze stron nie była w stanie udowodnić racji). Sprawa ta jest w istocie bardziej skomplikowana dlatego uzupełnimy ją następującym <u>komentarzem</u>: Spór o autorstwo GUI (Graphical User Interface) toczy się od dawna. I wszyscy (Apple, DR, Xerox) mają swoją jakąś rację. Pole sporu jest szerokie: koncepcja, wygląd, technika realizacji. Za pierwowzór GUI uważany jest GEM (Graphical Environment Manager), opracowany w latach 80-tych w firmie Digital Research (DR). Z kolei za miejsce narodzin GUI (w połowie lat 70-tych w komputerach Xerox Star, stacjach Alto) uważane jest laboratorium PARC firmy XEROX. Przedmiotem sporu jest więc kompleks GEM-GUI. Firma Apple uważała, że ona jako pierwsza - chociaż dopiero na początku lat 80-tych! - zastosowała GUI w komputerach Lisa i Mac. Ta pretensja do pierwszeństwa wynikała może z tego, że Apple pracował Jef Raskin, który już w 1967 roku napisał pracę doktorską n/t GUI. 5. 1998-2001 <u>Microsoft</u> <u>oskarżony</u> <u>został</u> <u>przez</u> <u>rząd</u> <u>amerykański</u> o działania monopolistyczne (naruszenie dwu paragrafów Sherman Antitrust Act z 1890 r) na szkodę konkurentów, szczególnie zaś firm Sun, Netscape, IBM, Compaq, Intel [USA] 6. 1997 W roku 1997 firma <u>Sun</u> <u>oskarżyła</u> <u>Microsoft</u> o złamanie umowy licencyjnej z 1995 roku poprzez opracowanie niezgodnej ze standardem wersji języka Java, zoptymalizowanej dla Windows. 7. 2003 <u>SCO</u> <u>oskarża</u> <u>IBM</u> o nieuczciwą konkurencję oraz naruszenie praw autorskich SCO poprzez skopiowanie kodu źródłowego AIX i Dynix (opartych o wersję UNIX System V, do autorstwa którego pretendował SCO) do Linuxa. Następnie SCO skieruje oskarżenie również pod adresem Novella i grupy użytkowników Linux.... Sprawa ma niespodziewany przebieg, gdyż sędzia federalny orzeka potem, iż prawa autorskie do tej wersji UNIXa posiada Novell a nie SCO, co oznacza dla SCO poniesienie wysokich opłat licencyjnych. 8. 2004 Komisja Europejska uznała iż <u>Microsoft</u> prowadzi praktyki monopolistyczne nakładając karę w wysokości 497 mln euro. 9. Lipiec 2006 Komisja Europejska nakazała <u>Microsoftowi</u> zapłacenie 280,5 miliona euro. Jednocześnie ostrzeżono amerykańską firmę, że może zostać nałożona na nią kolejna grzywna w wysokości 3 milionów euro dziennie, jeśli do 31 lipca nie dostarczy konkurencji pełnej i dokładniej informacji technicznej, której żąda Unia. Eurourzędnicy uznali, że software'owy gigant nie przestrzegał obowiązujących regulacji antymonopolowych. W 2004 roku Komisja nakazała firmie Gatesa przekazanie producentom konkurencyjnego oprogramowania informacji, dzięki którym ich programy lepiej współdziałałyby z systemem Windows. To kolejna tak wysoka grzywna nałożona na koncern z Redmond. Poprzednio, w 2004 roku, KE zażądała, by Microsoft wyprodukował wersję Windows pozbawioną odtwarzacza Windows Media Plater i nałożyła na firmę karę finansową w wysokości 497 milionów euro. 10. 2007 17 września Europejski Trybunał Sprawiedliwości podtrzymał decyzję Komisji Europejskiej z 2004 roku, że Microsoft na dwa sposoby nadużył swojej dominującej pozycji rynkowej. Po pierwsze, wycinał konkurencję rynekową z rynku, sprzedając system Windows wraz z odtwarzaczem multimedialnym Media Player (na co skarżyły się firmy Apple i Real Networks). Po drugie, Microsoft ukrywał informacje o tym, jak system Windows "rozmawia" z serwerami (na których zainstalowano programy nie pochodzące z Microsoftu). W efekcie te serwery miały problemy ze współpracą z tym systemem. 11. Listopad 2007 Amerykański Sąd Apelacyjny orzekł, że koncerny Microsoft oraz AutoDesk muszą zapłacić,

odpowiednio, 140 mln i 18 mln USD odszkodowania niewielkiej firmie z4 Technologies. Jest to kara za nielegalne wykorzystanie opatentowanych przez nią rozwiązań technologicznych z zakresu aktywacji oprogramowania. [USA]

12. **Grudzień 2007** Postępowanie antymonopolowe przeciw Microsoftowi zostało rozpoczęte na skutek skargi złożonej przez Operę (norweskiego producenta znanej przeglądarki internetowej) oraz przez ECIS (stowarzyszenie zrzeszające producentów programów open-source). Opera twierdzi, że Microsoft próbuje ją wyciąć z rynku, stosując wiążaną sprzedaż systemu operacyjnego Windows wraz z przeglądarką Explorer. Obok Mozilli Opera jest największym konkurentem Explorera. Z kolei ECIS skarży się na to, że Microsoft nie udostępnia informacji, które pozwalają współpracować ich programom z aplikacjami typu Office i Outlook (produkowanymi przez Microsoft). To powoduje, że programy open-source stają się mniej atrakcyjne dla potencjalnych konsumentów.
13. **2008** Sąd utrzymał w mocy wcześniejsze wyroki w tej sprawie (z sierpnia 2006 r.) - przewidywały one, że Microsoft zapłaci z4 115 mln USD odszkodowania, zaś AutoDesk - 18 mln USD. Co więcej, koncernowi z Redmond nakazano zapłacić dodatkowo 25 mln USD i odmówiono prawa do nowego procesu w tej sprawie. Cała sprawa rozpoczęła się we wrześniu 2004 r. - wtedy to przedstawiciele firmy z4 z Michigan złożyli pozwy przeciwko Microsoftowi i AutoDesk. Firmom zarzucono, że bezprawnie wykorzystywały w swoich produktach dwa opatentowane rozwiązania należące do z4 - chodziło o system aktywacyjny, którego zadaniem jest utrudnienie życia użytkownikom pirackich kopii oprogramowania

© dr inż. Zygmunt Ryznar (Free to use for personal and educational purposes)